

Na osnovu člana 21 stav 2 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni list CG“, broj 77/08), Vlada Crne Gore na sjednici od _____ 2019. godine, donijela je

**ODLUKU
O OBJAVLJIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I KRALJEVINE ŠPANIJE O RAZMJENI
I UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA**

Član 1

Objavljuje se Sporazum između Vlade Crne Gore i Kraljevine Španije o razmjeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka , potpisan u Podgorici, 25. maja 2016. godine, u originalu na crnogorskom, španskom i engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ove odluke, u originalu, na crnogorskom jeziku glasi:

**SPORAZUM IZMEĐU VLADE CRNE GORE I KRALJEVINE ŠPANIJE O RAZMJENI I UZAJAMNOJ
ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA**

Vlada Crne Gore i Kraljevina Španija (određeni zajednički kao: Strane ili pojedinačno kao: Strana), u cilju obezbjeđivanja zaštite tajnih podataka nastalih i/ili razmijenjenih između Strana, ili Ugovarača sa sjedištem na teritoriji jedne od Strana, u interesu nacionalne bezbjednosti, usaglasile su sljedeći opšti bezbjednosni sporazum (u daljem tekstu: Sporazum).

Cilj

Član 1

Cilj ovoga Sporazuma je da obezbijedi zaštitu crnogorskih i/ili španskih tajnih podataka nastalih od strane Strana ili Ugovarača sa sjedištem na teritoriji jedne od Strana, i/ili razmijenjenih između Strana, između Ugovarača sa sjedištem na teritoriji jedne od Strana i između Strane i Ugovarača sa sjedištem na teritoriji druge Strane. Sporazumom se uspostavljaju bezbjednosne procedure i aranžmani za njihovu zaštitu.

Definicije

Član 2

U smislu ovog Sporazuma, sljedeće definicije imaju značenja:

- a) **“Povjerljivi ugovor”** označava ugovor ili podugovor, uključujući pregovore za zaključivanje ugovora, koji sadrže tajne podatke ili uključuju pristup, nastanak, upotrebu ili prenos tajnih podataka.

- b) **“Tajni podaci”** su sve informacije nezavisno od forme, vrste ili načina prenosa unaprijed utvrđenog od jedne Strane ili zajednički od obje Strane, koje zahtijevaju zaštitu od neovlašćenog otkrivanja ili gubitka i koje su označene stepenom tajnosti u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strane ili Strana.
- c) **“Nadležni bezbjednosni organ” ili “CSA”** označava nadležni organ Strane koji je odgovoran za obezbjeđivanje primjene i nadzor nad primjenom odredaba propisanih ovim Sporazumom.
- d) **“Ugovarač”** označava svako lice ili tijelo koje ima pravnu sposobnost za zaključivanje ugovora.
- e) **“Dozvola za pristup tajnim podacima pravnom licu” ili “FSC”** označava potvrdu Nacionalnog bezbjednosnog organa ili CSA Strane da je Ugovarač uspostavio odgovarajuće bezbjednosne mjere, u okviru objekta, u cilju zaštite tajnih podataka do i uključujući određeni stepen tajnosti.
- f) **“Nacionalni bezbjednosni organ” ili “NSA”** označava Vladin organ Strane koji ima krajnju odgovornost za bezbjednost tajnih podataka u skladu sa odredbama ovog Sporazuma. Nacionalni bezbjednosni organ može takođe preuzeti neke ili sve nadležnosti CSA.
- g) **“Potrebno je da zna”** označava potrebu lica da ima pristup tajnim podacima u okviru njegovih službenih dužnosti i/ili u okviru obavljanja određenog posla.
- h) **“Vlasnik”** označava Vladin organ Strane koji je, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, odgovoran za sve odluke koje utiču na nacionalne tajne podatke nastale i/ili razmijenjene u skladu sa ovim Sporazumom. Ugovarači sa sjedištem na teritoriji jedne od Strana mogu stvoriti i/ili ustupiti tajne podatke, ali se ne smatraju vlasnikom u smislu ovog Sporazuma.
- i) **“Dozvola za pristup tajnim podacima fizičkom licu (PSC)”** označava potvrdu NSA ili CSA da je lice bezbjednosno provjereno radi pristupanja i rukovanja tajnim podacima do i uključujući određeni stepen tajnosti u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
- j) **“Strana pošiljalac”** označava Stranu, ili ugovarača sa sjedištem na teritoriji Strane koja ustupa tajne podatke Strani primaocu u skladu sa ovim Sporazumom.
- k) **“Strana primalac”** označava Stranu ili Ugovarača sa sjedištem na teritoriji Strane, koja prima tajne podatke od Strane pošiljaoca u skladu sa ovim Sporazumom.
- l) **“Pismo o bezbjednosnim aspektima (SAL)” ili “Uputstvo o mjerama zaštite tajnih podataka (SCG)”** označava dokument izdat od strane nadležnog organa jedne od Strana koji je sastavni dio svakog povjerljivog ugovora i kojim se određuju bezbjednosni zahtjevi i/ili bliže određuju oni aspekti koji zahtijevaju bezbjednosnu zaštitu.
- m) **“Stepen tajnosti”** označava stepen tajnosti kojim se označava tajni podatak i koji ukazuje na njegov značaj, štetne posljedice koje bi nastupile u slučaju njegovog neovlašćenog otkrivanja ili gubitka kao i stepen zaštite koje će Strane primjenjivati.
- n) **“Povreda bezbjednosti”** označava radnju ili izostanak radnje, koji nijesu u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, a koji mogu prouzrokovati ili prouzrokuju neovlašćen pristup, otkrivanje, gubitak, uništavanje ili ugrožavanje tajnih podataka nastalih i/ili razmijenjenih u skladu sa ovim Sporazumom.

- o) **“Treća strana”** označava državu, uključujući pravna lica sa sjedištem na teritoriji te države i fizička lica koja su njeni državljani, ili međunarodnu organizaciju koja nije Strana ovog Sporazuma.

Bezbjednosni organi

Član 3

1. Nacionalni bezbjednosni organi Strana su:

Za Crnu Goru

Direkcija za zaštitu tajnih podataka
Nacionalni bezbjednosni organ

Za Kraljevinu Španiju:

Državni sekretar
Direktor Nacionalnog obavještajnog centra
Nacionalna kancelarija za bezbjednost

2. Nacionalni bezbjednosni organi Strana će, u pisanoj formi, obavijestiti jedni druge o nadležnom CSA u njihovoj državi prije stupanja Sporazuma na snagu.
3. Nacionalni bezbjednosni organi će, u pisanoj formi, obavijestiti jedni druge o svim bitnim promjenama nastalim u pogledu NSA /CSA.

Stepeni tajnosti

Član 4

1. Svi tajni podaci nastali u okviru ovog Sporazuma biće označeni odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strane pošiljaoca. Strana primalac neće mijenjati oznaku stepena tajnosti podataka primljenih od Strane pošiljaoca.
2. Strane su saglasne da su sledeći stepeni tajnosti podataka ekvivalentni:

Za Crnu Goru	Za Kraljevinu Španiju
TAJNO	RESERVADO
POVJERLJIVO	CONFIDENCIAL
INTERNO	DIFUSIÓN LIMITADA

3. Strana primalac će osigurati da oznake stepena tajnosti kojim je Strana pošiljalac označila tajne podatke neće biti izmijenjene ili ukinute, osim u slučaju pisanog odobrenja Vlasnika.

Bezbjednosne mjere

Član 5

1. Strane će preduzimati sve odgovarajuće mjere u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima u cilju zaštite tajnih podataka koji se razmjenjuju i/ili nastaju u skladu sa ovim Sporazumom.
2. Strana pošiljalac će osigurati da je Strana primalac obaviještena o:
 - a) stepenu tajnosti podatka koji se dostavlja kao i svim uslovima ustupanja ili ograničenja koja se odnose na njegovu upotrebu; i
 - b) o svim naknadnim promjenama stepena tajnosti podatka koji se dostavlja.
3. Nakon dostavljanja tajnog podatka Strana primalac će:
 - a) u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima obezbijediti tajnom podatku najmanje isti stepen zaštite koji bi obezbijedila svom tajnom podatku označenom ekvivalentnim stepenom tajnosti;
 - b) ukoliko se smatra potrebnim, obezbijediti da tajni podatak ima dodatnu napomenu koja će biti označena odgovarajućim stepenom tajnosti;
 - c) obezbijediti da se tajni podatak koristi jedino u svrhu u koju je ustupljen (osim ukoliko Vlasnik da izričito pisano odobrenje za dalje korišćenje ili korišćenje u druge svrhe); i
 - d) u skladu sa članom 7 ovog Sporazuma, neće otkriti tajni podatak trećoj Strani bez prethodnog pisanog odobrenja Vlasnika.
4. U cilju postizanja i održavanja uporednih standarda bezbjednosti, NSA će, na zahtjev drugog NSA, obezbijediti informacije o svojim bezbjednosnim propisima, standardima, procedurama i praksi u oblasti zaštite tajnih podataka, i u ovu svrhu će, na odgovarajući način omogućiti posjete NSA ili CSA druge Strane.

Pristup tajnim podacima

Član 6

1. Nijedno lice neće imati pravo pristupa tajnim podacima samo na osnovu opisa radnog mjesta ili dozvole za pristup tajnim podacima fizičkom licu.
2. Pristup tajnim podacima označenim stepenom tajnosti **TAJNO / RESERVADO** ili **POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL** će imati samo lica koja imaju dozvolu za pristup tajnim podacima i u skladu sa principom "potrebno je da zna". Prije odobravanja pristupa navedena lica će biti upoznata sa svojim obavezama po pitanju zaštite tajnih podataka.
3. Za crnogorske i španske državljane sa prebivalištem na teritoriji države čiji su državljani a koji imaju potrebu za pristup tajnim podacima, nadležan za izdavanje dozvole za pristup tajnim podacima fizičkom licu će biti NSA ili CSA države čiji su državljani.
4. Za crnogorske i španske državljane sa prebivalištem na teritoriji države druge Strane koji imaju potrebu za pristup tajnim podacima nadležan za izdavanje dozvole za pristup tajnim podacima

fizičkom licu će biti NSA ili CSA bilo koje od Strana, uz pomoć druge Strane, ukoliko je to neophodno.

5. Za pristup tajnim podacima označenim stepenom tajnosti INTERNO ili DIFUSIÓN LIMITADA nije potrebna dozvola za pristup tajnim podacima fizičkom licu. Pristup ovim podacima će imati samo lica u skladu sa principom "potrebno je da zna" i koja su upoznata sa svojim obavezama i odgovornostima po pitanju zaštite tajnih podataka.

Ograničenja u korišćenju i ustupanju

Član 7

1. U skladu sa odredbama stava 3 ovog člana, kao i nacionalnim zakonima i propisima Strane primaoca, tajni podaci ustupljeni u skladu sa ovim Sporazumom neće biti ustupljeni trećoj strani bez prethodne pisane saglasnosti Vlasnika.
2. Strana Primalac neće koristiti ili dati odobrenje za korišćenje tajnih podataka primljenih od Strane Pošiljaoca osim u svrhu u koju su podaci ustupljeni i u skladu sa ograničenjima navedenim od strane Vlasnika, osim ukoliko Vlasnik nije dao drugačiju prethodnu pisanu saglasnost.
3. U okviru nacionalnih zakona i propisa Strana primalac će preduzeti sve raspoložive odgovarajuće mjere kako bi zaštitila tajne podatke od neovlašćenog otkrivanja. Ukoliko postoji potreba za otkrivanjem bilo kog tajnog podataka, ustupljenog u skladu sa ovim Sporazumom, Strana primalac će bez odlaganja, u pisanoj formi, obavijestiti Vlasnika i obje Strane će, u pisanoj formi, konsultovati jedna drugu prije donošenja odluke Strane primaoca o otkrivanju tajnog podatka.

Prenos tajnih podataka

Član 8

1. Ukoliko se tajni podaci označeni stepenom tajnosti TAJNO / RESERVADO ili POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL prenose fizički između Strana, uobičajeno će se slati vladinim kanalima. Međutim, NSA ili CSA se mogu uzajamno sporazumjeti o korišćenju drugih kanala u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strane pošiljaoca.
2. Ukoliko se između Strana fizički prenose podaci označeni stepenom tajnosti INTERNO ili DIFUSIÓN LIMITADA, to će se činiti u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strane pošiljaoca, koji uključuju korišćenje međunarodnih poštanskih usluga ili komercijalnih kurirskih kompanija.
3. Strana primalac će, u pisanoj formi, potvrditi prijem tajnih podataka. U cilju sprovođenja navedenog, Strana pošiljalac će uz tajni podatak uključiti potvrdu koju Strana primalac potpisuje i vraća Strani pošiljaocu, sa naznačenim datumom.
4. Ukoliko je potrebno prenijeti veliku količinu tajnih podataka u vidu tereta između Strana, sredstva prevoza, rute i svi zahtjevi koji se odnose na pratnju biće predmet plana transporta prethodno uzajamno usaglašenog između NSA ili CSA Strana.
5. Ukoliko se tajni podaci prenose između Strana u elektronskoj formi neće se slati nezaštićeni tekst. Takav prenos će biti zaštićen kriptografskim sredstvima međusobno prihvaćenim od strane NSA ili CSA obje Strane.

Prevod, umnožavanje i uništavanje tajnih podataka

Član 9

1. Svi prevodi i kopije tajnih podataka nastali u skladu sa ovim Sporazumom zadržaće originalnu oznaku stepena tajnosti i biće zaštićeni u skladu sa tom oznakom.
2. Prevodi će sadržati odgovarajuću napomenu, na jeziku prevoda, koja ukazuje da sadrže tajne podatke druge Strane.
3. Prevodi i kopije će se ograničiti na broj potreban za službene svrhe, i biće sačinjeni isključivo od strane lica koja imaju dozvolu za pristup tajnim podacima fizičkom licu stepena tajnosti tajnog podatka koji se umnožava ili prevodi i "potrebu da znaju".
4. Kada prestane potreba za korišćenjem tajnog podatka koji je dostavljen u skladu sa ovim Sporazumom, podatak će se uništiti u skladu sa standardima koje bi Strana primalac primijenila na svoje tajne podatke istog stepena tajnosti.
5. Ukoliko krizna situacija onemogućí zaštitu tajnog podatka ustupljenog u skladu sa ovim Sporazumom, podatak će, čim bude moguće, biti uništen korišćenjem svih odgovarajućih sredstava kako bi se izbjegao bezbjednosni incident. Strana primalac će, u pisanoj formi, obavijestiti NSA ili CSA Strane pošiljaoca da li, u kriznoj situaciji, treba uništavati tajne podatke ustupljene u skladu sa ovim Sporazumom.
6. Strana pošiljalac može zabraniti prevođenje, umnožavanje, mijenjanje ili uništavanje tajnih podataka stavljanjem odgovarajuće napomene ili prilaganjem pisanog obavještenja.

Bezbjednosna saradnja

Član 10

1. Kada NSA ili CSA jedne Strane zahtijeva potvrdu dozvole za pristup tajnim podacima pravnom licu Ugovarača sa sjedištem na teritoriji druge Strane, podnijeće zvanični pisani zahtjev NSA ili CSA druge Strane, obezbjeđujući sljedeći minimum podataka:
 - a) naziv Ugovarača;
 - b) adresu Ugovarača; i
 - c) razlog podnošenja zahtjeva.
2. Kada NSA ili CSA zahtijeva potvrdu dozvole za pristup tajnim podacima fizičkom licu čije je boravište na teritoriji druge Strane, podnijeće zvanični pisani zahtjev NSA ili CSA druge Strane, obezbjeđujući sljedeći minimum podataka:
 - a) ime i prezime lica;
 - b) datum i mjesto rođenja;
 - c) državljanstvo lica; i
 - d) naziv organa gdje je lice zaposleno.

3. Po prijemu zahtjeva navedenih u stavu 1 ili 2 ovog člana, NSA ili CSA će obavijestiti NSA ili CSA koji je poslao zahtjev o statusu dozvole za pristup tajnim podacima pravnom licu ili dozvole za pristup tajnim podacima fizičkom licu određenog Ugovarača ili lica i datumu isticanja dozvole.
4. Ukoliko Ugovarač ili lice, u tom trenutku, nemaju dozvolu za pristup tajnim podacima, ili je dozvola izdata za pristup tajnim podacima nižeg stepena tajnosti od onog koji se zahtijeva, NSA ili CSA koji je primio zahtjev će, o tim činjenicama, obavijestiti NSA ili CSA koji je tražio podatke. Ukoliko je to navedeno u zahtjevu, NSA ili CSA će navesti da li su preduzete mjere i radnje u cilju izdavanja dozvole za pristup tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti pravnom licu ili dozvole za pristup tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti fizičkom licu.
5. NSA ili CSA će na zahtjev pružiti pomoć jedan drugome u sprovođenju bezbjednosnih postupaka za izdavanje dozvole za pristup tajnim podacima pravnom licu i dozvole za pristup tajnim podacima fizičkom licu u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima.
6. Ukoliko se pojavi sumnja u pogledu postojanja dozvole za pristup tajnim podacima pravnom licu ili dozvole za pristup tajnim podacima fizičkom licu, NSA ili CSA će u najkraćem mogućem roku obavijestiti NSA ili CSA koji je tražio podatke. NSA ili CSA koji je izdao potvrdu o dozvoli za pristup tajnim podacima pravnom ili fizičkom licu, će bez odlaganja izvršiti provjeru i obavijestiti NSA ili CSA da li je došlo do bilo kakvih promjena u pogledu dozvole za pristup tajnim podacima Ugovarača ili dozvole za pristup tajnim podacima fizičkom licu.
7. NSA ili CSA može zahtijevati od NSA ili CSA druge Strane da provjeri bilo koju izdatu dozvolu za pristup tajnim podacima pravnom ili fizičkom licu. Nakon završene procedure provjere, NSA ili CSA će obavijestiti NSA ili CSA koji je zahtijevao provjeru o rezultatima sprovedene provjere i, ukoliko je potrebno, o preduzetim mjerama.
8. Ukoliko NSA ili CSA, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, nakon slanja potvrde o izdavanju dozvole, donese rješenje o prestanku važenja dozvole za pristup tajnim podacima pravnom ili fizičkom licu, ili izda dozvolu za pristup tajnim podacima nižeg stepena tajnosti, obavijestiti će o tome, u pisanoj formi NSA ili CSA druge Strane bez odlaganja.

Povjerljivi ugovori

Član 11

1. Ukoliko jedna Strana, ili Ugovarač sa sjedištem na teritoriji te Strane, predloži zaključivanje povjerljivog ugovora koji sadrži tajne podatke označene stepenom tajnosti TAJNO / RESERVADO ili POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL sa Ugovaračem sa sjedištem na teritoriji druge Strane, mora prethodno dobiti pisanu potvrdu NSA ili CSA druge Strane, u skladu sa članom 10 ovog Sporazuma, da Ugovarač ima dozvolu za pristup tajnim podacima pravnom ili fizičkom licu odgovarajućeg stepena tajnosti.
2. NSA ili CSA koji je izdao dozvolu za pristup tajnim podacima pravnom ili fizičkom licu u obavezi je da obezbijedi da su bezbjednosne mjere koje primjenjuje Ugovarač ili podugovarač u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
3. Dozvola za pristup tajnim podacima pravnom licu i/ili dozvola za pristup tajnim podacima fizičkom licu nijesu potrebne za povjerljive ugovore koji sadrže tajne podatke označene stepenom tajnosti INTERNO ili DIFUSIÓN LIMITADA.

4. Povjerljivi ugovori će sadržati klauzulu o bezbjednosnim zahtjevima koja sadrži najmanje sljedeće:
 - a) definiciju pojma "tajni podatak" i ekvivalent stepena tajnosti Strana u skladu sa odredbama člana 4 ovog Sporazuma;
 - b) izjavu da će se tajni podaci nastali i/ili razmijenjeni u okviru primjene ugovora štiti od strane Ugovarača u skladu sa odgovarajućim nacionalnim zakonima i propisima;
 - c) obavezu da Ugovarač omogući pristup tajnim podacima isključivo licima koja imaju "potrebu da znaju", kojima je izdata dozvola za pristup tajnim podacima fizičkom licu odgovarajućeg stepena tajnosti, koja su obaviještena o svojim odgovornostima i upoznata sa svim poslovima i dužnostima koji proizilaze iz ugovora;
 - d) obavezu da se tajni podaci koji proizilaze iz povjerljivog ugovora koriste isključivo u svrhu u koju su ustupljeni, ili izričito u skladu sa daljim pisanim ovlašćenjima Vlasnika;
 - e) procedure i mehanizme za obavještanje o promjenama do kojih može doći u vezi sa tajnim podacima, uključujući i promjene stepena tajnosti;
 - f) kanali koji će se koristiti za prenos tajnih podataka u skladu sa zahtjevima iz člana 8 ovog Sporazuma;
 - g) procedure prevođenja, kopiranja i uništavanja tajnih podataka, u skladu sa zahtjevima iz člana 9 ovog Sporazuma;
 - h) procedure za odobravanje posjeta lica jedne Strane drugoj Strani koje su u vezi sa povjerljivim ugovorom, u skladu sa članom 12 ovog Sporazuma;
 - i) detalje o NSA ili CSA koji su ovlašćeni da usaglase nadzor i oslobađanje obaveze čuvanja tajnih podataka koji su u vezi sa povjerljivim ugovorom; i
 - j) obavezu da Ugovarač, bez odlaganja, obavijesti svoj NSA ili CSA o svim stvarnim ili mogućim bezbjednosnim incidentima koji se odnose na tajne podatke u vezi sa povjerljivim ugovorom i preduzme sve neophodne mjere u cilju ublažavanja efekata takvog bezbjednosnog incidenta.
5. Povjerljivi ugovori koji uključuju tajne podatke stepena tajnosti TAJNO / RESERVADO ili POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL će sadržati Pismo o bezbjednosnim aspektima ili Uputstvo o mjerama zaštite tajnih podataka kojima se određuju bezbjednosni zahtjevi i/ili povjerljivi djelovi ugovora. Strana koja dodjeljuje povjerljivi ugovor će obavijestiti Ugovarača da li treba promijeniti bezbjednosne zahtjeve kao i o svim promjenama stepena tajnosti povjerljivih djelova ugovora.
6. Nadležni NSA ili CSA Strane koji je ovlašćen za sprovođenje povjerljivog ugovora koji sadrži tajne podatke stepena tajnosti TAJNO / RESERVADO ili POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL će proslijediti kopiju bitnih odredbi povjerljivog ugovora kao i SAL ili SCG nadležnom NSA ili CSA Strane primaoca u cilju olakšavanja bezbjednosnog nadzora nad ovim ugovorom.
7. Za povjerljive ugovore koji uključuju zajednički nastale tajne podatke, nadležni NSA ili CSA Strana mogu se međusobno dogovarati o odredbama bezbjednosne klauzule koja će biti dio povjerljivog ugovora.

Posjete

Član 12

1. Ukoliko postoji potreba da vladini zvaničnici jedne Strane tokom posjete vladinih organa druge Strane koja obuhvata pristup tajnim podacima označenim stepenom tajnosti TAJNO / RESERVADO ili POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL, posjetilac će se postarati da instituciji koju će posjetiti, prije posjete, obezbijedi podatke o njihovim dozvolama za pristup tajnim podacima fizičkom licu.
2. Ukoliko postoji potreba da vladini zvaničnici jedne Strane posjete objekte Ugovarača druge Strane ili postoji potreba da Ugovarač koji je pod nadležnošću NSA ili CSA jedne Strane posjeti vladine institucije ili objekat Ugovarača u kojem se obrađuju tajni podaci označeni stepenom tajnosti TAJNO / RESERVADO ili POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL, primjenjivaće se procedure navedene u st. 3,4 i 5 ovog člana.
3. Zahtjev za posjetu kao što je navedeno u stavu 2 ovog člana podnosi NSA ili CSA posjetioca, NSA ili CSA institucije koja se posjećuje najkasnije 20 radnih dana prije datuma predložene posjete (osim ukoliko nije drugačije dogovoreno između NSA ili CSA) i treba da sadrži minimum sljedeće informacije:
 - a) ime i prezime posjetioca, datum i mjesto rođenja, nacionalnost, broj pasoša (ili drugog odgovarajućeg identifikacionog dokumenta);
 - b) zvaničnu funkciju posjetioca, ime institucije koju posjetilac predstavlja i, ukoliko je primjenljivo, opis povjerljivog ugovora/programa u kojima će učestvovati a koji je predmet posjete;
 - c) datum i vrijeme trajanja posjete ili posjeta koje se zahtijevaju. U slučaju periodičnih posjeta biće naveden cijeli period trajanja posjeta;
 - d) razlog posjete(a) i predmet(i) razgovora;
 - e) ime, adresa, broj telefona, broj faksa (ukoliko je primjenljivo), i e-mail adrese kontakt osobe institucije koja se posjećuje;
 - f) ime i prezime lica u instituciji koja se posjećuje;
 - g) očekivani stepen tajnosti podataka o kojima će se razgovarati ili kojima će se pristupati;
 - h) potvrdu i datum isticanja dozvole za pristup tajnim podacima posjetioca; i
 - i) datum i potpis predstavnika NSA ili CSA posjetioca.
4. Posjete će se realizovati samo kada predlog posjete bude odobren od strane NSA ili CSA institucije koja se posjećuje.
5. Za posebne povjerljive ugovore/programe, uz saglasnost NSA ili CSA obje Strane, može se uspostaviti periodična lista posjetilaca. Takvom listom se mogu odrediti lica koja će posjetiti određeni objekat više puta bez prethodnog pisanog odobrenja i važiće za period ne duži od 12 mjeseci (od datuma odobrenja). Pomenuta lista će biti podnijeta i odobrena u skladu sa st. 3 i 4

ovog člana. Jednom kada listu odobre NSA ili CSA institucije koja se posjećuje, aranžmani posjete mogu biti usaglašeni direktno između institucija koje realizuju posjete.

6. Nadležni NSA ili CSA Strana mogu odrediti alternativne procedure posjeta u odnosu na procedure navedene u st. 3,4 i 5 ovog člana koje mogu biti usvojene za određene povjerljive ugovore ili povjerljive programe. Takvi aranžmani će biti usaglašeni i upisani u Bezbjednosnim upustvima Programa.
7. Od svih posjetilaca će se zahtijevati da se pridržavaju nacionalnih zakona i propisa institucije koja se posjećuje u pogledu zaštite tajnih podataka.
8. Sa tajnim podacima koji su ustupljeni posjetiocima, ili kojima mogu imati pristup tokom posjete, rukovaće se u skladu sa odredbama ovog Sporazuma.
9. Posjete koje obuhvataju pristup tajnim podacima označenim stepenom tajnosti INTERNO ili DIFUSIÓN LIMITADA biće usaglašene direktno između institucije Strane posjetioca i insitucije Strane koja se posjećuje.

Povrede bezbjednosti

Član 13

1. Bilo koja stvarna ili moguća povreda bezbjednosti koja se odnosi na tajne podatke druge Strane (uključujući i zajednički nastale tajne podatke) istražiće Strana gdje je došlo do povrede bezbjednosti.
2. Ukoliko je potvrđena povreda bezbjednosti koja se odnosi na tajne podatke druge Strane (uključujući i zajednički nastale tajne podatke) NSA ili CSA Strane gdje je došlo do povrede bezbjednosti će preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima u cilju ublažavanja posljedica. NSA ili CSA će, ukoliko je to potrebno, sprovesti disciplinske i/ili zakonske procedure u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima.
3. Ukoliko posljedica povrede bezbjednosti bude stvarno ili moguće neovlašćeno otkrivanje ili gubitak tajnih podataka druge Strane (uključujući i zajednički nastale tajne podatke) NSA ili CSA Strane gdje je nastala povreda bezbjednosti će, u pisanoj formi, bez odlaganja informisati drugi NSA ili CSA o rezultatima istrage kao i o svim mjerama preduzetim u cilju sprečavanja ponavljanja povrede bezbjednosti.

Troškovi

Član 14

U slučaju nastanka troškova, svaka Strana će snositi svoje troškove nastale primjenom odredaba ovog Sporazuma.

Rješavanje sporova

Član 15

Svi sporovi ili neslaganja između Strana koji se odnose na tumačenje ili primjenu ovog Sporazuma, kao i svi sporovi ili neslaganja nastali na osnovu ovog Sporazuma, biće rješavani isključivo konsultacijama između Strana bez uključivanja treće Strane.

Završne odredbe

Član 16

1. Svaka Strana će pisanim putem obavijestiti drugu Stranu o završenim unutrašnjim procedurama neophodnim za stupanje ovog Sporazuma na snagu. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon prijema poslednjeg pisanog obavještenja.
2. Ovaj Sporazum može biti dopunjen na osnovu zajedničke pisane saglasnosti Strana. Svaka Strana može predložiti izmjene ovog Sporazuma u bilo kom momentu. Ukoliko jedna Strana predloži izmjene, Strane će započeti konsultacije o izmjenama ovog Sporazuma. Usaglašene izmjene će stupiti na snagu u skladu sa odredbama iz stava 1 ovog člana.
3. NSA ili CSA Strana mogu zaključiti Aranžmane za implementaciju u skladu sa ovim Sporazumom.
4. Ovaj Sporazum će ostati na snazi do daljeg obavještenja. Strane mogu raskinuti ovaj Sporazum pisanim obavještenjem dostavljenim drugoj Strani putem diplomatskih kanala, raskid stupa na snagu šest mjeseci nakon prijema pisanog obavještenja. U slučaju otkaza ovog Sporazuma, svi tajni podaci nastali i/ili razmijenjeni u skladu sa ovim Sporazumom Strane će štititi u skladu sa ovim Sporazumom dok god su podaci označeni stepenom tajnosti.

U prisustvu ovlašćenih predstavnika Strana potpisnika ovog Sporazuma,

U Podgorici, dana 25. maja 2016.

U dva originalna primjerka na crnogorskom, španskom i engleskom jeziku, svi tekstovi su jednako vjerodostojni.

Za Crnu Goru:

SAVO VUČINIĆ, s.r.
Direktor Direkcije za zaštitu tajnih
podataka

Za Kraljevinu Španiju:

JOSÉ DE BLAS JIMÉNEZ, s.r.
Direktor Nacionalnog obavještajnog
centra - Nacionalna kancelarija za
bezbjednost

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu CG-Međunarodni ugovori“.

Broj: _____

Podgorica, _____ 2019. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
Duško Marković**